

+ 5 februari 2017
M 5e zondag door het jaar, A
PAX

Veelgeliefden,

Jezus heeft gezegd: *Ik ben het licht der wereld.* (Jo. 8,12) Maar vandaag zegt Hij tegen zijn leerlingen, tegen ons: *Gij zijt het licht der wereld.*

Gij zijt het licht der wereld. Het beeld van het licht ontmoeten we zowel in het oude als het nieuwe testament regelmatig. De beeldspraak van licht en duisternis is immers zeer geschikt om de radicaliteit van de tegenstelling tussen goed en kwaad aan te geven. Tussen licht en donker is geen compromis mogelijk. Duisternis betekent daarbij zondigheid en vervreemding van God. De leerlingen zijn in het licht. Zij staan aan de zijde van God, terwijl de wereld nog in duisternis ligt, dat wil zeggen van God vervreemd is. Daarom schrijft Johannes in de proloog van zijn evangelie: *In Hem [Jezus] was leven, en dat leven was het licht der mensen. En het licht schijnt in de duisternis.* (Jo 1,4-5) Ja, het licht is doorgedrongen tot het diepste van de duisternis, de dood. *Het ware licht, dat elke mens verlicht kwam in de wereld. Aan allen die Hem aanvaardden, aan hen die in zijn Naam geloven, gaf Hij het vermogen om kinderen van God te worden.* (Jo 1,9.12)

De symboliek van licht en duisternis heeft op de eerste leerlingen een diepe indruk gemaakt. Vooral bij Johannes lezen we dat *de duisternis wijkt en het waarachtig licht reeds aan het schijnen is.* (1 Jo 2,8) Vanuit de ervaring van het doopsel schrijft sint Petrus ook aan ons dat *God u uit de duisternis heeft geroepen tot zijn wonderbaar licht.* (1 Pe 2,9) En sint Paulus vult aan: *Eens waart gij duisternis, maar*

nu zijt gij licht door uw gemeenschap met de Heer. (Ef 5,8) Voor alle duidelijkheid voegt hij eraan toe: *Leeft dan ook als kinderen van het licht.* ^{Mt 5, 13-16} Want dat is het ware licht dat elke mens verlicht: dat we kinderen van het licht, kinderen van God kunnen worden. (vgl. Jo 1)

Het is zeer opvallend dat er in het evangelie niet staat: "word het zout der aarde" of "wees het licht der wereld", maar *Gij zijt het zout der aarde* en *Gij zijt het licht der wereld.* Het is ons reeds geschonken door Christus en we hoeven er alleen maar aan te beantwoorden: we moeten handelen naar wat we zijn. Daarmee is de eigenlijke basis voor de christelijke moraal gelegd. Het gaat voor de christen niet om uiterlijk opgelegde ge- en verboden, maar om een handelen van binnenuit. Gij zijt kind van God: gedraag u daarom ook als een kind van het licht. Hier is geen sprake van uiterlijke dwang, maar van innerlijke drang door de liefde.

De jonge Kerk was zich bewust van de hoge roeping om het licht van de wereld te zijn. De belofte aan Israël werd overgedragen op het nieuwe Godsvolk, de Kerk. Jesaja had namens de Heer voorzegt: *Ik maak u tot een licht voor de volken.* De profeten hadden Jeruzalem zien oprijzen als een lichtstad waar de volken op af kwamen. (Jes 2, 2-3; 60, 1-3) In Jezus is *een groot licht opgegaan over het Galilea van de heidenen.* En de leerlingen nemen deze fakkel over en moeten *een licht zijn voor de mensheid die in de schaduw van de dood zit.* (Mt 4,16; Lk 1,79) De Kerk is de voorspelde stad-op-de-berg. Laat daarom het licht ook licht zijn, want een stad op de berg kan niet verborgen blijven en wordt gezien door de buitenstaanders die met hun vooroordelen de leerlingen vaak zullen belasteren en haten.

Wie als christen wil leven, kan zich niet onttrekken aan de blikken van de wereld, evenmin als een bergstad. Ze zullen steeds in de wereld opvallen omdat zij zich van de wereld onderscheiden. Ieder die oprecht als christen, katholiek, wil leven, zal de realiteit van deze woorden zeer snel bemerken door de manier waarop de omgeving reageert. De wereld die nog grotendeels, of weer grotendeels, in duisternis verkeert, laat niet toe dat het licht zal schijnen. Maar des te meer ligt hier onze roeping om te getuigen van het licht: door zout der aarde en licht der wereld te zijn in onze liefdesdaden. *Wie zijn broeder liefheeft, blijft in het licht* (1 Joh 2,10) schrijft sint Jan. En Christus voegt er aan toe: *Hieruit zullen allen kunnen opmaken dat gij mijn leerlingen zijt: als gij de liefde onder elkaar bewaart.* (Jo 13, 35) Vandaar dat sint Paulus ons aanspoort niet deel te nemen aan de onvruchtbare werken van de duisternis, maar ze aan het licht te brengen. *Alles wat aan het licht wordt gebracht, zo schrijft hij, komt door het licht tot helderheid. En alles wat verhelderd wordt, is zelf 'licht' geworden. Daarom zegt het lied: 'Ontwaak, slaper, sta op uit de dood en Christus' licht zal over u stralen.* (Ef 5, 11–14)

Laten wij ontwaken uit de slaap der duisternis en zonde, zodat we helder worden. Dan zal Christus' licht ook door ons heen stralen en kunnen we zout der aarde en licht der wereld zijn.